

1. Fransız İhtilali ile dünyada yayılmaya başlayan hürriyet, eşitlik, adalet gibi fikirlerden etkilenen Jön Türkler; azınlık isyanlarını önlemek için farklı bir fikir ortaya koydular. Jön Türkler'e göre azınlıkların isyan etmesinin temel nedeni, padişahın ülkeyi tek başına yönetmesiydi. Onlara göre azınlık isyanlarının önlenmesi için Avrupa'da olduğu gibi bir anayasa hazırlanmalı, meclis açılmalı, bu mecliste azınlıklara da temsil hakkı verilmeli ve padişah ülkeyi bu meclisle birlikte yönetmeliydi.

Buna göre, Jön Türklerin hedefledikleri yönetim şeklinin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Monarşi B) Meşrutiyet
C) Cumhuriyet D) Teokrasi

2. Fransız İhtilali'nin başarıya ulaşmasından sonra asillerin ayrıcalıkları kaldırıldı. Kilisenin de mallarına el konularak ayrıcalıklarına son verildi. Laik anlayışın temeli atıldı. Vergi adaleti yanında bütün vatandaşların askeri ve sivil memurluklara atanabilmesi sağlandı. Egemenliğin millete ait olduğu, hürriyet, mülkiyet ve güvenlik haklarının temel insan hakları olduğu kabul edildi.

Verilen bilgilere göre, Fransız İhtilali ile aşağıdaki alanlardan hangisinde bir değişiklik yaşandığı söylenemez?

- A) İnsan haklarında
B) Eğitimde laikleşmede
C) İnsanlar arası sınıf farkında
D) Egemenliğin kaynağında

3. Osmanlı Devleti'nin son döneminde devletin dağılmasını önlemek amacıyla pek çok fikir akımı ortaya çıkmıştır.

Aşağıdaki fikir akımlarından hangisi Kurtuluş Savaşı'nda milli birlik ve beraberliğin sağlanmasında etkili olmuş ve bütün Türkleri milli bir duygu ile birleştirerek tek bayrak altında toplamayı amaçlamıştır?

- A) Batıcılık B) Türkçülük
C) İslamcılık D) Osmanlıcılık

4. Selanik sokaklarında gördüğü üniformalı subaylar Mustafa'nın çok ilgisini çekiyordu. Hele komşusu Binbaşı Kadri Bey'in askeri okula giden oğluna imrenerek bakıyordu. Mustafa bu duygular içerisinde asker olmak için Selanik Askeri Rüştiyesi sınavlarına girdi ve başarılı oldu.

Yukarıda verilen bilgilere bakarak aşağıdaki bilgilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Mustafa küçük yaşlardan itibaren askerlik mesleğine ilgi duymuştur.
B) Mustafa askeri eğitimini doğduğu şehirde almaya başlamıştır.
C) Mustafa'nın ailesi askeri okula gitmesini desteklemiştir.
D) Mustafa'nın askerlik mesleğini seçmesinde çevresinin de etkisi vardır.

5. Mustafa Kemal'in çocukluk ve gençliğini geçirdiği Selanik ve Manastır şehirlerindeki azınlıklar, bağımsızlık talebiyle ayaklanmalar çıkarıyorlardı.

Verilen bilgiye göre, Mustafa Kemal'in yaşadığı bu şehirlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Fransız İhtilali'nin Osmanlı Devleti üzerindeki olumsuz etkileri görülmektedir.
B) Bu şehirlerde nüfusun büyük bir kesimini azınlıklar oluşturmaktadır.
C) Bu şehirler yabancı devletlerin işgali altındadır.
D) Bu şehirler Osmanlı Devleti'nin en önemli şehirleridir.

6. Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal'in hem öğrenim gördüğü hem de görev yaptığı şehirlerden biridir?

- A) Şam B) Sofya
C) Selanik D) Trablusgarp

7. Mustafa Kemal'in Harp Akademisi'nden arkadaşı Asım Gündüz şöyle diyordu: "Doğup büyüdüğü Selanik'in batıya daha çok bağlantısı olması sebebiyle olacak, dikkat çeken fikirleri vardı. Etrafına topladığı arkadaşlarıyla cesaretle konuşur ve onları güzel konuşmasıyla kısa zamanda tesiri altına alırdı. Bizler vatan, millet ve Türklük fikirlerini ilk defa Harp Akademisi sıralarında ondan duymuştuk."

Asım Gündüz'ün sözlerine göre Mustafa Kemal'le ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Hitabeti etkileyicidir.
- B) Yeni fikirlere açıktır.
- C) Liderlik özelliklerine sahiptir.
- D) İleri görüşlüdür.

8. Selanik Askerî Rüştiyesi'nde matematik öğretmeni bir gün: "Aranızda kimler kendine güveniyorsa ayağa kalksın. Onları müzakereci yapacağım." demişti. Ayağa öyle öğrenciler kalktı ki bunları gören Mustafa, kendini ortaya atmaya cesaret edemedi. Fakat içlerinden birinin emri altına girecekti. Bu da ağrına gitti. Birden kalktı. "Ben daha iyi yaparım." dedi ve yaptı. O günden sonra sınıfın müzakerecisi o oldu.

Verilen metinde Mustafa Kemal'in kişilik özellikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Vatansever bir kişiliğe sahiptir.
- B) İleri görüşlü özellikleri vardır.
- C) Birçok konuda bilgi sahibidir.
- D) Liderlik özellikleri göstermektedir.

9. Osmanlı Devleti'nin son yıllarda içinde bulunduğu kötü durum ve okuduğu kitaplar Mustafa Kemal Atatürk'te Türkçülük düşüncesinin gelişmesine neden olmuştur.

Eğitim hayatı yıllarında Mustafa Kemal'in okuduğu şiirlerde "Ulusal benliğimin gururunu tattıran ilk anlatımı buldum." dediği ve Türkçülük düşüncesinin gelişmesinde katkısı olan şair kimdir?

- A) Tevfik Fikret
- B) Namık Kemal
- C) Mehmet Emin Yurdakul
- D) Kemal Tahir

10. Mustafa Kemal, birçok farklı ulusun bir arada yaşadığı Selanik'te eğitim hayatına başladı. Çalışkan, disiplinli bir öğrenci olan Mustafa Kemal, asker olmaya karar verdiği için askerî sınava girip başarılı oldu. Annesi Mustafa Kemal'in asker olmasına karşı çıktı. Ne pahasına olursa olsun asker olacağını bildiren Mustafa Kemal annesini de ikna ederek Selanik Askerî Rüştiyesine başladı. Manastır Askerî İdadisine geçtikten sonra Fransızca'yı ve hitabet sanatını öğrendi. Milliyetçilik ve demokrasi gibi fikirleri özümsemi. Tarih bilinci oluştu. Ülke sorunlarının en fazla yaşandığı İstanbul'da Harp Okulunu ve Akademisini bitirdi. İstanbul Harp Akademisinden mezun olduktan sonra vatan ve millet sevgisiyle kolağası yüzbaşı olarak Şam'da görevine başladı.

Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Eğitim hayatını farklı şehirlerde sürdürmüştür.
- B) Kararlı bir kişilik yapısına sahiptir.
- C) Birçok alanda kendisini geliştirmiştir.
- D) Ülke sorunlarının çözümüyle ilgili fikirler geliştirmiştir.

11. Mustafa Kemal, askeri idadide yakın arkadaşı Ömer Naci'nin sayesinde edebiyata ve hitabete ilgi duydu. Ayrıca askeri öğreniminin yaz tatillerinde Selanik'e geldiğinde Fransızca dersleri aldı. Askerî İdadide Mustafa Kemal'in sevdiği derslerden biri de Tarihi. Onun tarihe olan ilgisinde Tarih Öğretmeni Kolağası Mehmet Tevfik'in etkisi büyüktü. İstanbul Harp Okulu'na geçtiği dönemde de siyasete ilgi duymuş gazeteler ve dergiler çıkarmış arkadaşlarına ateşli konuşmalar yapmıştır.

Verilen metne bakarak Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangisine ulaşabiliriz?

- A) İnkılapçılık
- B) Milliyetçilik
- C) Alçak gönüllülük
- D) Çok yönlülük

12. Mustafa Kemal, Manastır Askeri İdadisi'nde "Minnet borcum vardır, bana yeni bir ufuk açtı" dediği tarih öğretmenini Mehmet Tevfik Bey'i tanıdı. Vatan şairi Namık Kemal'in şiirlerini, Türkçülük akımının öncüsü Mehmet Emin Yurdakul'un eserlerini ve Avrupalı düşünürlerin kitaplarını okudu.

Verilen metne göre Manastır'daki öğrencilik yılları Mustafa Kemal'e hangi alanda daha çok katkı sağlamıştır?

- A) Fikir hayatı B) Sosyal hayatı
C) Askeri Hayatı D) Siyasi Hayatı

13. Mustafa Kemal'in çocukluğu meşrutiyet düşüncesine sahip aydınların bulunduğu Selanik'te geçmiştir. Askeri idadide öğrenim görmek üzere geldiği Manastır şehri ise Sırbistan, Bulgaristan ve Yunanistan'ın kendi kiliseleri aracılığıyla bölgeye hâkim olmak istemelerinden dolayı kargaşa ortamının yaşandığı bir bölgeydi.

Verilen metne göre Selanik ve Manastır şehri Mustafa Kemal'in kişisel gelişimine hangi katkıyı sağladığı söylenebilir?

- A) Ekonomik alanda gelişmeye önem verme
B) Askeri yeteneklerini geliştirme
C) Ülke sorunlarına duyarlı bir lider haline gelme
D) Edebiyat ve tarihe ilgi duyma

14. Mustafa Kemal,

- Ali Fethi Okyar başta olmak üzere birçok arkadaşını örgütleyerek İstanbul'da Minber gazetesini çıkarmıştır.
- Ordu içerisindeki siyasi çekişmelerin devlete zarar vereceği düşüncesi Balkan Savaşları'nın çıkmasıyla kanıtlanmıştır.

Bu bilgilerden yola çıkarak Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangileri sırasıyla çıkarılabilir?

- A) İnkılapçılık-İleri görüşlülük
B) Vatanseverlik-Açık sözlülük
C) Açık sözlülük-Çok yönlülük
D) Teşkilatçılık-İleri görüşlülük

15. Meşrutiyet rejimine karşı çıkan 31 Mart isyanının bastırılmasından sonra Padişah II. Abdülhamit tahttan indirildi ve yerine V. Mehmet Reşat geçti. Böylece İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin yönetimdeki ağırlığı giderek artmaya başladı. Orduyu da kendi yanlarına çekmeye çalışan İttihatçılar ülkenin kaderine hâkim konuma gelmişlerdi.

Verilen metne bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti'nin yeni yönetim biçimi halk tarafından desteklenmiştir.
B) İttihat ve Terakki Cemiyeti Osmanlı Devleti'nde söz sahibi olmuştur.
C) Osmanlı Devleti'nde padişah değişikliği yaşanmıştır.
D) Osmanlı Devleti'nde siyasi alanda yapılan yenilik korunmuştur.

16. Mustafa Kemal 1911'de başlayan Trablusgarp Savaşı'na gönüllü katılmış, Trablusgarp'ta kısa sürede halkı örgütleyerek başarıya ulaşmıştır.

Buna göre verilen durum Mustafa Kemal'in;

- I. Teşkilatçılık
II. Vatanseverlik
III. İleri görüşlülük

kişilik özelliklerinden hangileri ile ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) I, II ve III

17. Mustafa Kemal, Balkan Savaşları sonrasında 1913'te Sofya Asker Ataşeliğine atanmıştır. Burada bulunduğu görev süresince pek çok faaliyette bulunmuş ve siyasi, askeri vb. konularda tecrübe kazanmıştır.

Mustafa Kemal'in Sofya'da iken Bulgar meclisinin toplantılarını takip etmesi hangi alanda tecrübe edinmesini sağlamıştır?

- A) Askeri
B) Demokrasi
C) Kültürel
D) Hukuki

18. Balkan Savaşları'ndan sonra Anadolu'ya gelen Müslüman Türklerin, Anadolu'nun demografik, ekonomik ve sosyal yapısına büyük etkileri olmuştur. Balkan Savaşları'ndan I. Dünya Savaşı'nın başına kadar 400 bin kadar muhacir Anadolu'ya göç ederek iskân edilmiştir. Muhacirlerin çoğunluğu Edirne ve Aydın vilayetlerinde iskân edilmiştir. Bu döneme ait arşiv belgelerinin tamamen tasnif edilmemiş olması nedeniyle şu anda kesin rakamlar vermek oldukça zordur.

Balkan Savaşları sonucunda Balkanlardan Anadolu'ya yapılan göçlerin,

- I. Balkanlarda Müslüman nüfusun azalmasına,
- II. Osmanlı'da Türkçülük akımının güçlenmesine,
- III. Balkanlarda siyasi haritanın değişmesine

durumlarından hangilerine zemin hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III

19. Sultan II. Abdülhamid: "Hem bari orduyu politikadan çekebilseydik... Ordu, hanedana karşı olanlar ve hanedandan yana olanlar diye bölündüğü için 93 Muharebesi'ni kaybettik. 93 Muharebesi'ni niçin kaybettiysek, Balkan Harbi'ni de onun için kaybettik. Tarih değil, hatalar tekerrür ediyor... Ordu, elindeki kuvveti amacına uygun kullanırsa meşru, amacı dışına çıkarsa gayri meşrudur. Belki bazı şeyleri yakar, yıkar ama sonunda kendisi de yıkılır..." demiştir.

Sultan II. Abdülhamid'in Balkan Savaşı'nın kaybedilmesiyle ilgili değerlendirmesine göre,

- I. Ordunun siyasete karışması
- II. Rusya'nın Balkan uluslarını desteklemesi
- III. Osmanlı Devleti'nin siyasi yalnızlık içinde olması

durumlarından hangilerinin bu başarısızlıkta etkili olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III

20. Mustafa Kemal, Sofya'da askeri ataşelik görevi sırasında Bulgaristan'da kalan Türklerle yakın ilişki kurdu. Onların sorunlarını dinledi. Türklerin, Bulgaristan'daki Türkçe olarak yayımladıkları gazetelerle irtibat kurarak bölgedeki Türklerin sosyal ve siyasi haklarının yükseltilmesi çalışmalarına katıldı.

Mustafa Kemal'in bu tutumu onun hangi kişilik özelliği ile ilişkilendirilebilir?

- A) İleri Görüşlü
- B) Çok Yönlülük
- C) Barışçılık
- D) Milliyetçilik

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
B	B	B	C	A	C	D	D	C	D
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	A	C	D	A	C	B	C	D	D

İl ÖDM ve İl MEM sorularından derlenmiştir...